

GŁOS PIOTRKOWSKI

ORGAN WKŁĘK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

, WTOREK 17 MAJA 1949 ROKU

Nr 134 (1058)

„Półk amerykański”

Bezprzykładny akt gwałtu

Nota protestacyjna Rządu Polskiego w związku z wydarzeniami na m/s „Batory”

WARSZAWA (PAP). — W DNIU 16 BM. SEKRETARZ GENERALNY MSZ. AMBASADOR S. WIERBOWSKI PRZYJĄŁ AMBASADORA WIELKIEJ Brytanii SIR DONALDA ST. OLAIIRA GAINERA, KTÓREMU WRĘCZYŁ NOTĘ PROTESTACYJNĄ RZĄDU POLSKIEGO W ZWIĄZKU Z WYDARZENIAMI NA M/S „BATORY”.

Nota brzmi, jak następuje:
Z polecenia mojego Rządu mam zaszczyt przedstawić Jego Ekscelencji stanowisko, jakie Rząd mój zajmuje w sprawie najścia policyjnej brytyjskiej na m/s „Batory” i porwania przemocą jadącego tym statkiem pasażera Gerharda Eislera.

W dniu 14 maja br. płynący pod polską banderą pasażerski m/s „Batory”, zgodnie z ustalonymi rejsami na trasie New York — Gdynia, zawinął jak zwykle do portu Southampton. W chwili, gdy statek znalazł się w porcie, na pokład wszedł urzędnik brytyjski. Mimo ich większej, niż normalnie liczby, kapitan i załoga statku byli przekonani, że zgodnie z utartym zwyczajem, t. międzynarodową praktyką, chodziło tu o osoby mające do końca przeglądu dokumentów statku oraz odprawy pasażerskiej i celnej.

W kilka chwil później okazało się jednak, że osoby, które weszły na statek i które załoga z należytą kurtuazją, na statek wpuszczała, przybyły tam w zupełnie innych zamiarach. Kilkunastu urzędników policyjnych ustawiło się przy drzwiach kabiny kapitana i na korytarzach. Okazało się również, że w łodzi, którą przejechali nowi pasażerowie statku, znajdowała się znaczna liczba agentów policyjnych.

Jedną z osób, występującą jako przedstawiciel brytyjskiej Agencji Wewnętrznych, zażądała wydania „ślepego pasażera”. Z oświadczeń tego urzędnika wynikało, że chodzi o Gerharda Eislera, który znajdował się wśród pasażerów posiadając bilet okrętowy. Policja, pomimo protestów władz polskich, dokonała następnie przesłuchania Eislera, po czym zażądała, aby przeszedł on do oddzielnej kabiny na rozmowę bez świadków.

Zwycięstwo Frontu Ludowego na Węgrzech

BUDAPESZT (PAP). Komunikat węgierskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych podaje tymczasowe wyniki wyborów do nowego Zgromadzenia Narodowego.

Głosowało 1.154.622 osób. Z tej liczby za Frontem Ludowo-Demokratycznym wypowiedziało się 1.123.261 osób, przeciwko Frontowi 21.729. Głosów nieważnych oddano 9.623.

Tak więc na podstawie dotychczasowych obliczeń za Frontem Ludowo-Demokratycznym głosowało 98,1 proc. wyborców.

Cudzoziemskie linie lotnicze i okrętowe przerwały obsługę w Szanghaju

LONDYN (PAP). Jak donosi agencja Reutersa, wszystkie cudzoziemskie linie lotnicze postanowiły wstrzymać od dzisiaj loty do Szanghaju.

Również cudzoziemskie przedsiębiorstwa żeglowne postanowiły przerwać obsługę Szanghaju.

Polskie władze konsularne i okrętowe ponownie zaprotestowały. Z kolei odczytano Eislerowi nakaz aresztowania go, wydany w imieniu sądu pokoju w Southampton i brytyjskie władze policyjne zażądały od Eislera dobrowolnego oddania się w ich ręce. W odpowiedzi na to oraz na oświadczenie Eislera, że dobrowolnie ze statku nie zejście, kapitan „Batorego” stwierdził, że nie pozwala na przymusowe zabranie pasażera z pokładu.

Wówczas władze policyjne zagroziły użyciem siły. W tym właśnie momencie okazało się, że wśród urzędników brytyjskich znaleźli się na statku osoby nie będące bynajmniej poddanyymi Jego Królewskiej Mości, lecz funkcjonariuszami trzeciego państwa, a mianowicie, konsul Stanów Zjednoczonych w Southampton oraz attaché Ambasady Stanów Zjednoczonych w Londynie.

Urzędnicy Stanów Zjednoczonych odczytali kapitanowi polskiego statku, znajdującego się w porcie brytyjskim, depeszę z władz amerykańskich zawierającą groźby w wypadku nie wydania przez władze polskie wymienionego pasażera. Następnie policja brytyjska uniemożliwiła kapitanowi statku i przedstawicielowi linii okrętowej GAL opuszczenie kabiny kapitana, ograniczając ich swobodę ruchu, a inspektor policyjny Bray zarządził to potwierdzić.

Kapitan statku oraz przedstawiciel linii okrętowej kategorycznie zaprotestowali, na co otrzymali od inspektora Bray’a odpowiedź, że dysponuje on dostateczną siłą policyjną na „Batorym”, a w rezerwie, na przyczołkowanym obok holownika ma ludzi oraz radiostację, przez którą może wezwać jeszcze dodatkową pomoc, aby siłą zdjąć ze statku pasażera.

W kilka chwil później inspektor Bray chwycił Eislera za rękę. Na ten znak czterech innych urzędników policyjnych chwyciło Eislera za ręce i nogi i — mimo ostrych protestów przedstawicieli władz polskich, członków załogi i pasażerów oraz mimo oporu samego Eislera — wyciągnęli go z kabiny i przy współudziale innych jeszcze urzędników policyjnych wywieźli ze statku do stojącej obok łodzi.

Na ląd wprowadzono go przykutego do jednego z urzędników policyjnych.

Przedstawiając powyższy opis oburzących wydarzeń, które miały miejsce w porcie brytyjskim i spowodowane zostały przez urzędników i policyjnych brytyjską, przy współudziale urzędników amerykańskich, wyraził muszę jak najostrzejszy protest mego Rządu wobec działań przedstawicieli władz brytyjskich i formy ich postępowania.

Polski m/s „Batory” od dłuższego czasu zawija do portów brytyjskich i przez cały okres ściśle przestrzegał wszelkich przepisów prawa międzynarodowego oraz przepisów prawa angielskiego, dotyczących żeglugi i pobytu w portach obcych statków handlowych. Ani kapitan statku, ani jego załoga zachowaniem swym nie da-

li najmniejszej podstawy do jakiegokolwiek ingerencji policyjnej brytyjskiej.

Wejście na statek tak znacznej liczby urzędników policyjnych muszę zatem uznać za oczywiste naruszenie obowiązujących w stosunkach międzynarodowych zasad traktowania statków handlowych w obcych portach.

Za oczywiste naruszenie tych zasad muszę w szczególności uznać podstępne wprowadzenie na statek przedstawicieli władz amerykańskich bez uprzedniego uzgodnienia tego kroku z kapitanem statku R.P.

Jak najstrzeżniej zaprotestować też muszę przeciwko zachowaniu się policyjnych, która de facto okupowała statek i pozbawiała kapitana swobody ruchów.

Jak wiadomo, kapitan statku, wykonywujący najwyższą władzę na pokładzie, odpowiedzialny jest za całość i bezpieczeństwo statku zarówno w stosunku do linii żeglownej i do państwa bandery, jak do państwa portu.

Zamknięcie kapitana w kabine, uniemożliwianie mu wydawanie rozkazów i czuwanie nad powierzchnią mu statkiem, mogło wywołać poważne szkody. Stanowiło to również oczywiste naruszenie tych zasad — nie tylko kurtuazji, lecz również i prawa — do których stosują się wszystkie państwa w obrocie międzynarodowym. Stanowiło to ponadto osobistą zniewagę osoby kapitana, a co więcej bandery przez niego reprezentowanej.

Chciałbym dodać, że tylko dzięki oparciu na postawie nie równości i załogi m/s „Batory” zdarzenia nie przybrały jeszcze poważniejszych rozmiarów.

Z wyżej wymienionych powodów protestuję również przeciwko zachowaniu się policyjnych przez cały czas pobytu statku w porcie.

Jeśli chodzi o merytoryczną stronę zagadnienia, nie było, zdaniem mego Rządu, najmniejszych podstaw do ingerencji brytyjskich władz policyjnych. Zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami prawa międzynarodowego, państwo przybrzeżne rozciąga wprawdzie swoją jurysdykcję na statki przebywające w jego portach, ale jurysdykcja ta uzasadnia ingerencję władz lokalnych na statku w sprawach karnych jedynie w

określonych wypadkach.

Dopuszczalna jest ona wówczas tylko, gdy o pomoc prosi kapitan statku lub przedstawiciel państwa bandery, albo też, gdy spókoj lub porządek portu został zakłócony.

Zasadę tę potwierdza cały szereg projektów kodyfikacyjnych, jak np. projekt Ekspertów Prawa Międzynarodowego z 1930 roku, uchwała Instytutu Prawa Międzynarodowego, a także projekt Panamerykańskiego Instytutu Prawa.

Zasadą jest zatem bezsporna i uprawnienia statku pod obcą banderą, przebywającego w porcie, są uznawane w tej właśnie mierze przez wszystkie państwa cywilizowane.

W omawianym wypadku policja brytyjska nie była wyzywana przez kapitana statku ani przez konsula polskiego, a statek „Batory” nie zakłócił ani spokoju, ani porządku w porcie Southampton. Wiadomo również, że powszechnie znana opinia Conseil d’Etat z 1806 r. w sprawie „Sally” i „Newton” oraz opinie wybitnych prawników przyznają obcym statkom handlowym znacznie szersze uprawnienia. Najbardziej jednak zdumiewające jest, że również rząd brytyjski, w odpowiedzi na kwestionariusz Haskiej Konferencji Kodyfikacyjnej z 1930 roku stanął na stanowisku tych zasad.

Muszę zatem w imieniu mego Rządu stwierdzić, że w omawianym wypadku nastąpiło oczywiste pogwałcenie prawa międzynarodowego i to tych właśnie jego zasad, które Rząd Jego Królewskiej Mości w sposób niewątpliwý uznał.

Niezależnie od powyższego wyraził muszę protest przeciwko zupełnemu zignorowaniu właściwego konsultatu RP. przez władze brytyjskie.

Zgodnie bowiem z przyjętym zwyczajem, przed podjęciem tego rodzaju kroków na obcym statku, władze państwa portu powinny zwrócić się do konsula lub przedstawiciela dyplomatycznego państwa bandery z prośbą o wyrażenie zgody. Tu również odwołać się muszę do znanej Rządowi Jego Królewskiej Mości praktyki i zasad uznanych w stosunkach między narodowych.

Brak zgody konsula lub przedstawiciela dyplomatycznego stanowi w zasadzie przeszkodę dla dokonania tego rodzaju czyn-

ności. Potwierdza to incydent z posłem Stanów Zjednoczonych w Ameryce Środkowej, który na prośbę państwa przybrzeżnego zgodził się na wydanie uchodźcy politycznego znajdującego się w przejeździe na statku amerykańskim. Udzielenie zgody wywołało ostrą reakcję ówczesnego sekretarza Stanu Blaine’a i odwołanie posła.

Sekretarz stanu Blaine oświadczył, że postępowanie posła było błędne, że bez zgody posła pasażer nie byłby nigdy usunięty ze statku i że w wypadku uchodźcy politycznego istnieją poważne względy nakazujące wyłączenie jurysdykcji państwa przybrzeżnego. (Sprawa generała Barrundia, 1890 r.).

W wypadku Eislera pogwałcono zasadę, o której była mowa wyżej; przedstawiciele policyjnej brytyjskiej zwrócili się bezpośrednio do kapitana i nie uzyskali uprzedniego zezwolenia konsula na wkroczenie na statek.

Muszę też wyrazić protest przeciwko bezprawnemu zabiciu przy użyciu siły pasażera z pokładu polskiego statku.

Gerhardt Eisler nie naruszył żadnych przepisów prawa brytyjskiego, nie zakłócił porządku, ani też bezpieczeństwa w porcie, a władze statku nie zwróciły się do policyjnej brytyjskiej o jego usunięcie. Nie było zatem żadnej podstawy prawnej do dokonania tej czynności.

Eisler znalazł się w porcie brytyjskim jako normalny pasażer tranzytowy i nie było żadnego uzasadnienia prawnego do rozciągnięcia na niego jurysdykcji karnej, którą użyczyłyby sobie władze brytyjskie. W związku z tym można również przytoczyć artykuł 5 Konwencji Anglo-Francuskiej z 1890 r. zakazujący zabierania ze statków pasażerów wbrew ich woli.

Aresztowanie Eislera było wyjątkowo jaskrawym nadużyciem uprawnień państwa przybrzeżnego, jeśli zważyć, że jest on uchodźcą politycznym. Oskarżenie i wyrok przeciwko niemu przed sądami amerykańskimi opiera się na kwalifikacjach wyłącznie politycznych, zaś wszystkie inne elementy mają charakter wyrażnie uboczny.

Wprawdzie każdy rząd ma suwerenne prawo decydować o udzieleniu lub nieudziele-

niu azylu politycznego, to jednak Rząd Jego Królewskiej Mości i jego przedstawiciele wielokrotnie stwierdzali, że uznają azyl polityczny, zasadę zresztą wspólną dla wszystkich państw cywilizowanych.

Pozbawienie Eislera dobrowolnego azylu udzielonego mu przez władze polskie jest również sprzeczne z artykułem 14 Deklaracji Praw Człowieka Narodów Zjednoczonych, którą to deklarację tak bardzo popierała delegacja brytyjska, podczas gdy delegacja polska uznała ją za jeszcze nie wystarczającą.

Mogło by się wydawać, że prawo azylu w wypadku Eislera powinno niewątpliwie znaleźć zastosowanie. Eisler jest bowiem wybitnym antyfaszystą, prześladowanym za swoją działalność przez reżim narodowo-socjalistyczny w Niemczech, ofiarą uczestnictwa w ruchu antyhitlerowskiego, tego ruchu, który był wiernym sprzymierzeńcem zarówno Polski, jak i Wielkiej Brytanii w walce o wolność narodów świata ze zbrodniczym faszyzmem niemieckim.

Rząd mój i polska opinia publiczna nie mogą pojąć, że pozbawienie dobrodziejstwa azylu, porwania i aresztowanie Eislera mogło nastąpić na siemi angielskiej w tym czasie, kiedy władze brytyjskie zwalniają od odpowiedzialności hitlerowskich przestępców wojennych i kiedy rząd brytyjski, mimo wielokrotnych prośb i żądań, odmawia władzom polskim wydania dra Detringa, zbrodniarza wojennego, znanego ze swych okrucieństw w obozie oświęcimskim.

Rząd mój rzuca sobie sprawę, że władze brytyjskie znalazły się w konieczności działania pod wpływem zwrócenia się do nich Stanów Zjednoczonych.

Rząd mój musi jednak stanowczo zaprzeczać wobec faktu, że na statku polskim w obecności władz brytyjskich doszło do usiłowań wywarcia bezpośredniej presji przez władze Stanów Zjednoczonych na władze polskie, zaś władze brytyjskie w czasie przeprowadzanej tam akcji policyjnej korzystały z konsultacji z przedstawicielami władz Stanów Zjednoczonych.

W świetle powyższych okoliczności Rząd mój zmuszony jest ocenić całokształt wydarzeń, które miały miejsce na m/s „Batorym” dnia 14 maja 1949 r. jako poważne naruszenie uprawnień bandery polskiej w porcie brytyjskim, pogwałcenie prawa międzynarodowego oraz akt skierowany przeciw demokratyzmowi uchodźcy politycznemu, który korzystał z azylu na statku polskim.

Rząd mój oczekuje od Rządu Jego Królewskiej Mości powiadomienia, jakie poczynił kroki, aby ukarać winnych, naprawić szkody, wyrządzone banderze polskiej, statkowi i jego załodze oraz Eislerowi, który znajdował się pod opieką bandery polskiej.

Rząd mój spodziewa się, że Rząd Jego Królewskiej Mości udzieli Eislerowi takich uprawnień, w jakich korzystał on z tytułu azylu, zapewnionego mu przez władze polskie, a więc prawa swobodnego opuszczenia terytorium Wielkiej Brytanii i równie swobodnego wyboru kraju, do którego zechciałby on się udać.

Korzystam ze sposobności sta-

Wspaniałe zwycięstwo włoskiej lewicy XXVIII Kongres Włoskiej Partii Socjalistycznej realizuje jedność klasy robotniczej Włoch

RZYM (PAP). — Na Kongresie Włoskiej Partii Socjalistycznej odbyło się głosowanie nad trzema rezolucjami, przedstawionymi przez lewicę, centrum i prawicę partyjną. W głosowaniu lewica zdobyła absolutną większość głosów.

Wybrano nowe kierownictwo partii. W jego skład wchodzi 21 członków partii, należących do lewicy, a mianowicie: Nenni, Basso, Morandi, Pertini, Lizzardi, Cacciatore, Argenti, Giua, Corona, de Martino, Mateucci, Mazzali, Elena Caporaso, Laura Conti, Bottai, Buschi, Sansone, Toni, Trebbi, Luzzatto i Malagugini.

Do nowego kierownictwa należą też z głosem doradczym sekretarz Konfederacji Pracy z ramienia socjalistów Fernando Santi.

Utworzony został również Komitet Centralny, który składać się będzie z 41 członków lewicy partyjnej i 31 centrowców. Prawica nie wysunęła swych kandydatów.

Po opublikowaniu wyników

Dekret o ratyfikacji polsko-rumuńskiego układu handlowego

BUKARESZT. W Dzienniku Urzędowym Rumuńskiej Republiki Ludowej ukazał się dekret Prezydium Zgromadzenia Narodowego o ratyfikacji podpisane go w Warszawie dnia 16 grudnia ub. roku układu handlowego o obrocie towarowym między Polską a Rumunią.

wyborów, Nenni oświadczył:

Znaczenie Kongresu polega, moim zdaniem, na fakcie, że mimo nacisków, jakie z różnych stron wywierano na Włoską Partię Socjalistyczną, odnalazła ona swe tradycyjne miejsce, jako stronnictwo wyraźnie robotnicze i lewicowe.

Dlatego uważam Kongres ten za objaw wzrostu sił demokratycznych i ludowych naszego kraju po wahaniach, jakie nastąpiły po wyborach w 1948 roku.

Mam nadzieję, że obecnie nastąpi dalsze wzmocnienie organizacyjne partii, które nie byłoby możliwe bez konsolidacji ideowej i politycznej, będącej następstwem XXVIII Kongresu.

Fabryka — kuźnią talentów literackich

Z łona radzieckiej klasy robotniczej wyrastają pisarze i poeci

Poniższy artykuł omawia twórczość literacką w jednej z największych fabryk moskiewskich, w zakładach „Sierp i Młot”. Autor kreśli obraz wyrastania pisarzy z szeregow klasy robotniczej.

W obszernej sali klubu fabryki „Sierp i Młot” odbywa się zebranie. Toczy się ożywiona dyskusja nad referatem dyrektora fabryki.

— Udzielam głosu poecie Aleksandrowi Filatowowi — mówi przewodniczący. Ale Filatow zamiast zwykłego przemówienia, recytuje swe wiersze.

Od 15-tu lat Filatow recytuje w oddziałach fabrycznych i w klubie fabrycznym swe utwory, a zebrani za każdym razem oczekują z niecierpliwością jego wystąpienia, słuchają go z niesłabnącą uwagą.

Filatow jest członkiem kółka literackiego, które istnieje już od 20-tu lat w fabryce „Sierp i Młot”.

Koło to noszące nazwę „Walcówka” wychowało kilka pokoleń poetów i pisarzy. Dzieniśkarz, współpracownik „Prawy” Piotr Lidow — autor pierwszego szkicu literackiego o Zoi Kosmodemiandze, poeta Jakow Swiedow, autor do skonałych opowiadań o młodzieży radzieckiej z okresu pierwszej pięciolatki, Mikołaj Michajłow — obecny sekretarz KC Komсомола — wszyscy oni debiutowali w kole „Walcówka”. Niedawno dwóch członków „Walcówki” Aleksandra Filatowa i Mikołaja Flerowa przyleciało do Związku Pisarzy Radzieckich.

Twórczość literacka poetów fabrycznych spłata się z pracą produkcyjną w fabryce.

O stali, o ludziach, którzy produkują stal, piszą literaci fabryczni, a piszą tak, jak może pisać tylko człowiek, który słuchał pieśni wrzającej stali w piecu martenowskim, tylko ten, kto wie, że szum wypływa z niej stali przypomina „szum przypływu morza”.

Ale nie wszystkie wiersze i opowiadania członków „Walcówki” poświęcone są fabryce. W twórczości ich znajdują się również wyraz najróżnorodniejszych przejawów życia Związku Radzieckiego.

Swe wspaniałe sukcesy „Walcówka” zawdzięcza przyjacielskiej pomocy całej załogi fabrycznej, pomocy wybitnych pisarzy i poetów radzieckich, którzy objęli patronat nad tą placówką literacką, za wdzięczą je wreszcie własnej niestrudzonej pracy nad sobą. „Walcówka” jest jednym z najważniejszych ogniw w systemie pracy kulturalno-oświatowej fabryki. Za pośrednictwem „Walcówki” robotnicy walcownicy i wielkich pieców obecują bezpośrednio z miastami literatury radzieckiej. Wczorzy literackie, na których w obecności autorów omawia się nowe utwory pisarzy radzieckich, cieszą się wśród robotników i inteligencji fabrycznej dużą popularnością.

„Walcówka” przyczynia się do zwiększenia zainteresowań literackich i do wyrobienia smaku literackiego załogi. Wielu robotników i pracowników

fabryki orientuje się doskonale w najnowszej literaturze.

Z roku na rok podnosi się poziom twórczości pisarzy i poetów fabrycznych. Przed 15 — 20-tu laty ze stosu wierszy, które napływały do redakcji fabrycznej gazetki selennej, można było wybrać zaledwie jeden, lub dwa nadające się do druku. Obecnie większość wierszy, to dojrzałe utwory poetyckie.

Coraz częściej utwory członków „Walcówki” zamieszczane są na łamach gazet i czasopism radzieckich. W ciągu o-

statniego roku wiersze, opowiadania, szkice literackie pisarzy fabrycznych ukazały się na łamach czasopism „Nowy Mir”, „Smiena”, „Krasnoflotec”, gazet: „Trud”, „Moskowskij Bolszewik”, „Wieczerniaja Moskwa”, „Krasnaja Zwiezda” i in.

Fabryka moskiewska „Sierp i Młot” wstawiła się nie tylko swą wspaniałą stalą. Może się ona również szczycić tym, że z łona klasy robotniczej wyrastają pisarze, może się szczycić tym, że popiera ona i rozwija ich talent i zdolność.

L. Podwójski

Labour Party — na pasku imperialistów

MOSKWA (PAP). — Organ Radzieckich Związków Zawodowych „Trud” poświęca artykuł zbliżający się konferencji Partii Pracy w Blackpool.

Dziennik stwierdza, że przywódcy labourystowskiej głoszą się obecnie nad tym, aby przedstawić swój program wystąpienia się kapitalistom krajowym i zamorskim, jako program... budowy socjalizmu. Tymczasem zaś już nowy budżet rządu labourystowskiego udowodnił brytyjskim masom, pracującym niebezpiecznie, że ich polityka posiada charakter wyraźnie reakcyjny i antyludowy.

Na zlecenie Wall-Street i City przywódcy Partii Pracy roz-

poczęli zdecydowaną ofensywę, zmierzającą do obniżenia stopy życiowej ludności pracującej. Jednocześnie, mimo licznych deklaracji na temat „nacionalizacji” przemysłu, przeszło 80 proc. zakładów, które miały być upaństwowione, pozostało bezpośrednio w ręku monopolistów.

„Trud” podkreśla, że ogłoszony przez komitet wykonawczy Partii Pracy manifest przedwyborczy, który ma być przedstawić konferencji w Blackpool, rozwiewa wszystkie złudzenia co do istoty polityki kierownictwa labourystowskiego.

Manifest ten, zawierający demagogiczne frazesy o „dobrobie” i „złoty wiek”, które przyniosłaby polityka labourystowska brytyjskiej klasie robotniczej, jest programem wzmagania wyzysku klasy robotniczej przez monopolistów i ich agentów.

Organ Radzieckich Związków Zawodowych zwraca uwagę na to, że przywódcy labourystowskiej, obawiając się, że szeregowi członkowie partii sprzeciwia się zdecydowanie temu programowi — przynajmniej nie do zastosowania w tym wypadku wszystkich możliwych środków presji i zastraszania.

W tym celu władze labourystowskie zwróciły się również z apelem do lokalnych organizacji partyjnych, aby te nie uchwały żadnych rezolucji i nie wysuwały żadnych postulatów programowych. Lewicowcy labourystów dano do zrozumienia, że jeśli będą w dalszym ciągu krytykować politykę swych władz, to nie uzyskają poparcia w zbliżających się wyborach do parlamentu.

Wbrew życzeniom przywódców Partii Pracy, organizacje lokalne uchwały już przeszło 200 rezolucji w sprawach zasadniczych. W rezolucjach tych znajduje wyraz powszechne niezadowolenie szeregowych członków Partii z obecnej polityki przywódców labourystowskich.

Protesty przeciwko polityce kierownictwa labourystowskiego — konkluduje „Trud” — poważnie niepokoją przywódców partii. Nie jest tajemnicą, iż zakaz urzędzania manifestacji i demonstracji politycznych w Londynie, wydany przez labourystowskiego ministra Chutera Eda, zmierzający do ułomienia woli robotników wyrażenia w przededniu konferencji w Blackpool protestu przeciwko antyludowej polityce przywódców Partii Pracy.

Polscy pisarze i dziennikarze zwiedzają Leningrad

MOSKWA (PAP). Delegacja dziennikarzy i pisarzy polskich przybyła do Leningradu, witana przez przedstawicieli leningradzkiego oddziału Towarzystwa Łączności Kulturalnej z Zagranicą Związku Pisarzy Radzieckich.

W pierwszym dniu pobytu delegaci zaznajomili się z miastem i zwiedzili Muzeum Obrońcy Leningradu. Wieczorem goście zostali zaproszeni do Opery.

Więzień paktu atlantyckiego

Bandycki napad policji brytyjskiej na polski statek i porwanie siłą uchodźcy politycznego, znanego działacza antyhitlerowskiego, GERHARDA EISLERA, ma dwa aspekty. Jeden — to bezprzykładne pogwałcenie prawa międzynarodowego przez policję brytyjską, która ośmieliła się przeszkodzić kapitanowi statku w wykonaniu jego obowiązku. Drugi — to obraz brutalnego działania paktu atlantyckiego.

Gerhardt Eisler jest uchodźcą politycznym. Podczas ponurych dni władzy hitlerowskiej w Niemczech, zbiegł on z ojczyzny, szukając schronienia w Ameryce.

Po zakończeniu wojny Eisler napróżno usiłował uzyskać zwolnienie na wyjazd ze Stanów Zjednoczonych do Niemiec, gdzie — jak niejednokrotnie podkreślał — pragnął pracować na rzecz demokracji i swobod.

KOMISJA BADANIA DZIAŁALNOŚCI ANTYAMERYKANSKIEJ DZIAŁA... Zamiast spełnienia tej naturalnej — zdawałoby się — prośby, wezwano Eislera przed ostateczną Komisję Badania Działalności Antyamerykańskiej, a gdy odmówił składania zeznań, został skazany na karę więzienia za tzw. „obrazę Kongresu”.

I znów Eisler musiał stać się uchodźcą politycznym. Tym razem, aby móc wrócić do kraju ojczystego.

Eislerowi udało się zbicie z terytorium USA i znaleźć schronienie na pokładzie polskiego statku „Batory”. Departament Stanu dowiedział się o tym, gdy „Batory” nie był już na amerykańskich wodach terytorialnych.

Wydałoby się początkowo, że antyhitlerowskiemu działaczowi udało się uniknąć dalszych przesładowań. Dzienniki amerykańskie dowodziły, że Eislerowi już nie grozi, bo przecież na wodach brytyjskich Anglii nie będą mogli go aresztować.

POLOWANIE NA NIEMIECKIEGO ANTYFASZYSTĘ. Jednak prasa amerykańska po myliła się. Departament Stanu rozpoczął

polowanie na Eislera przy pomocy najbardziej nowoczesnej techniki. Posypały się iskrowe i rozprężdzenia, wydane drogą radiową, instrukcje dla policji brytyjskiej. Na wodach Atlantyku zastawiono sieci, by złapać w nie, płynącego do swego kraju, niemieckiego antyfaszystę.

Amerkański egzekutor paktu atlantyckiego otrzymał, zażądając przezeń asystę policji brytyjskiej, która wystąpiła brutalnie pod rozkazami przedstawicieli Ambasady Stanów Zjednoczonych w Londynie. Wypłynięcie nadgorliwie i służalczo rozkazy amerykańskiego protektora, „socjalistyczny” rząd Al. Le. Bevina dowiódł, że — podpisując pakt atlantycki — wyrzekł się za jednym zamachem, zarówno suwerenności, jak i tradycji, z której Anglii są dumni, tradycji udzielania azylu uchodźcom politycznym.

Gerhardt Eisler, ścigany brutalnie z polskiego statku, stwierdził słusznie, że jest „pierwszym więźniem paktu północno-atlantycznego, tego niesławnego przymierza dzisiejszej reakcji”.

W obronie więźnia, przeciwko pogwałceniu praw ludzkich, wystąpili już i wystąpią wszyscy ludzie na świecie, którym drogie są hasła pokoju i wolności.

POGWAŁCENIE POLSKIEJ FLAGI PAŃSTWOWEJ

Sprawę gwałtu policji brytyjskiej na statek, płynący pod polską banderą, sprawę pogwałcenia polskiej flagi państwowej, pogwałcenia przemyślnych międzynarodowych zasad praw i porządku Rzeczypospolitej, a wraz z nim całe polskie społeczeństwo określa jako poważny incydent.

Eisler nie popełnił żadnego przestępstwa wobec prawa brytyjskiego i nie podlega brytyjskiej jurysdykcji. Wystąpienie policji brytyjskiej było pozbawione wszelkich podstaw prawnych. Było to zwykłe użycie przemocy, takie, jakie demonstrowały nam amerykańskie filmy gangsterskie.

Rząd polski, społeczeństwo polskie, narody i ludzie miłujący pokój i wolność, cały świat cywilizowany nie zamierza tolerować w stosunkach międzynarodowych gangsterskich praw dzurki.

K. G.

Postępy elektryfikacji wsi radzieckiej

MOSKWA. Całkowita elektryfikacja wsi dokonana już w r. ub. na terenie obwodu sverdłowskiego otworzyła ogromne możliwości dla zastosowania energii elektrycznej w pracach rolniczych i w gospodarstwach kolchozowych.

Tak więc w rejonie bielojarńskim, na terenie którego łączna długość linii elektrycznych wynosi 750 km, młócenie zboża i oczyszczanie nasion odbywa się za pomocą elektryczności. W 21 kolchozach zbudowane zostały ruchome stacje transformatorowe, które umożliwiają młócenie zboża bezpośrednio w polu. Dzięki gęsto rozbudowanej sieci elektrycznej w 16 kolchozach obsługiwanych przez bazenowski ośrodek maszynowo-tractorowy, orkę ziemi przeprowadza się za pomocą traktorów elektrycznych. Szerokie zastosowanie znalazła elektryczność w warsztatach kolchozowych, na fermach hodowlanych itd.

Tak więc ilość motorów elektrycznych w jednym tylko rejonie bielojarńskim wzrosła w ciągu roku z 280 na 600. Zmechanizowane zostały zaopatrzenie

w wodę ferm hodowlanych, za instalowane zostały specjalne urządzenia do polewania terenów, uprawy jarzyn itd.

Wbrew woli mas pracujących w Belgii

zato zgodnie z „poglądami” króla — kolaboracionisty socjalistyczny premier Spaak ratyfikował pakt atlantycki

BRUKSELA (PAP). — Dziennik „Drapeau Rouge”, komentując dyskusję w parlamencie belgijskim w sprawie ratyfikacji paktu północno-atlantycznego, pisze:

Grupa ludzi, nie reprezentujących woli narodu belgijskiego, wyraziła zgodę w parlamencie na politykę, zagrażającą pokojowi i bezpieczeństwu Belgii.

Jednakże prawdziwa większość narodu, większość złożona z ludu pracującego, nigdy nie uzna ratyfikacji paktu atlantyckiego, skierowanego przeciwko bohaterom sprzymierzeńcom z okresu walk z najeźdźcą hitlerowskim”.

BRUKSELA (PAP). — Ogłoszone tu wywiady skompromitowanego współpracownika Niemcami króla Leopolda III, udzielony przedstawicielowi dziennika amerykańskiego „New York Times”.

W wywiadzie tym król kolaboracionista oświadcza, iż

„całkowicie popiera politykę premiera Spaaka, zwłaszcza w kwestii przystąpienia Belgii do Unii Zachodniej i paktu atlantyckiego”.

W polityce premiera „socjalistycznego” Leopolda III znajduje „obraz własnych poglądów, które skłoniły go do współpracy z Niemcami”.

BRUKSELA (PAP). — W odpowiedzi na akcję monarchistów belgijskich, mającą na celu przypieszenie powrotu Leopolda III do kraju — organ socjalistyczny „Le Peuple” zamieścił cykl artykułów i dokumentów kompromitujących „wyszydła szwajcarskiego” jako monarchę i człowieka.

Po zanalizowaniu w piątku kolejnych artykułów stanowiska króla w tragicznym okresie — w maju 1940 r. — jego antykonstytucyjnej decyzji pozostania w kontrolowanym przez wroga kraju, mimo wielokrotnych wezwań legalnego

rządu do podjęcia walki z hitlerowskim najeźdźcą u boku sojuszników, „Le Peuple” opublikował rewelacyjne dokumenty o zachowaniu się Leopolda III podczas okupacji Belgii.

Z opublikowanych raportów prof. uniwersytetu gandawskiego — van Straelena, szefa kancelarii Hitlera — dr Melsera oraz gubernatora Belgii podczas okupacji — generała von Falkenhausena wynika, że: 1) Hitler uważał Leopolda III za sprzymierzeńca, 2) Leopold III wysyłał depesze gratulacyjne Hitlerowi w dniu jego urodzin, 3) Leopold III pragnął być nieobecny w Brukseli w chwili wyzwolenia Belgii przez wojska sojuszników i w tym celu proponował generałowi von Falkenhausenowi, aby Niemcy wywieźli go w głąb Rzeszy i 5) w porozumieniu z tymże generałem zrehabilitował protest przeciwko swemu wywiezieniu z Belgii.

W. Ażdiew

144

Daleko od Moskwy

— Póki pracujesz z wszystkich sił — jakoś nie — mówił. — Ale jak tylko się człowiek zatrzyma, aby nabrać tchu — że się robi na duszy i sumieniu dręczy: „Siedzisz tu, sukiny, a Niemiec do Moskwy się rwie”. Cała moja rodzina poszła na front. Zanim wstąpiłem na budowę, pracowałem w tartaku, woziłem traktorem drzewo. Pewnego razu zawezwaliśmy mnie przed Komisję Wojskową — ucieczyłem się, myślałem, że podanie moje zostało uwzględnione, że posła mnie na wojnę, że zamienię traktor na tank. Jednakże postanowili inaczej — i skierowali tu. Żona moja jest także traktorzystką — obecnie pracuje nadal na tartaku.

— Towarzyszu Beridze, chciałbym się z wami radzić, mam pewną myśl, która nie daje mi spokoju.

Kowszow, leżąc na górnej półce, oświadczył z gorącą twarzą: „Słuchaj, słuchaj, słuchaj, słuchaj. Patrzenie sprawiało ból oczu, ale spać mu się nie chciało. Nad lichym domkiem, ponad głowami, różnymi głosami wyla burza, jak gdyby gdzieś opodal zaczęły się w śmiertelnej walce jakieś olbrzymie zwierzęta. Silin mówił w podnieceniu: on z żoną posiadają oszczędności, są jeszcze

młodzi, bezdzietni — postanowili więc kupić za pieniądze tank i pojechać nim razem z żoną na front. Tutaj zaś nie da się przeprowadzić tej sprawy. A może napiś do towarzysza Stalina?”

— Moja rada jest taka, — odezwał się Beridze; Aleksy po jego głosie, po szczególnym brzmieniu i miękkości zrozumiał, że Silin wzruszył i zdziwił Jerzego Dawidowicza. — Budowy nie należy rzucać. A tank możecie kupić. To jest szlachetna myśl, każdy wam to powie.

Beridze milcząc, palił fajkę.

— Sam nie wiem, jak będzie lepiej, — westchnął Silin.

— W tej chwili mówię do was, jako towarzysz, nie zaś jako główny inżynier, któremu należy, abyście trzymali dobrego traktorystę. A może towarzysz Stalin odpowie, że pomyślnie jest nierealne, że trzeba, abyście budowali naftociąg. Przecież nie wątpicie chyba, że budowa jest także sprawą wojenną, a każdy budowniczy — żołnierzem...

***

Aleksy przysłuchiwał się rozmowie i myślał swoje. Już od dziecka lubił poznawać nowe miejscowości i nowych ludzi. Zaczęło się to jeszcze od lekcji geografii, w szkole, i czytania książek podróżniczych. — Wyobrażenia nieznanych miejscowości były teoretyczne, odczuwane i dlatego nierealne. I zawsze dziwiło go, że gdzieś,

niezależnie od niego, Aleksa Kowszowa, istnieje ktoś i jest czymś zajęty. Potem bywał nad Wołgą, a obecnie nad Adunem — ujrzał na własne oczy te miejscowości, przekonał się, że i tutaj żyją ludzie. Oczywiście, wiedział, że są to miejsca zamieszkałe. Ale to, co dotychczas istniało tylko w jego fantazji, potwierdzało się i to sprawowało mu zadowolenie. Od tej chwili obraz żył w jego świadomości pełen dźwięków i barw, od tej chwili wiedział, że tam, a tam mieszkają tacy, a tacy ludzie i robią to i to. Rybak, który przed chwilą odeszedł, pozostał w duszy głęboki ślad, ciepłe poczucie koleżeńskości. Obecnie Aleksy wiedział: nad Adunem żyje i pracuje silny i odważny człowiek — Karpow, Iwan Łukaszewicz. I komсомолец Machow... I ten traktorzysta w ruchomym domku...

Zamknawszy pięćdziesiąt powieki, wspominał wrażenia ostatnich dni. Adun — ogromna rosyjska rzeka, jawi się w jego wyobraźni wyraźnie i żywo. Zasiadłona jest przez wielu ludzi, z których każdy posiada swój odrębny wygląd, głos, postać, umiejętność. Obecnie łatwo było wyobrazić sobie przeszłość Adunu i najbliższą jego przyszłość, chociażby w związku z ruromagiem naftowym. Gdy przebywał na punkcie Rogowa, widział na własne oczy — nie liczone ognie budowy na obydwóch brzegach rzeki — i przekonał się, że w słowach Beridzego tkwiła prawda.

(D c. n.)

Na wczasy po zdrowie!

Rady Zakładowe i Związki Zawodowe muszą zapewnić pełne wykorzystanie miejsc w uzdrowiskach

Z roku na rok wzrasta popularność tak znanej już dziś i docenianej akcji wczasów pracowniczych. Nie ma obecnie miejscowości uzdrowiskowej, ani klimatycznej, która nie rośliby się tłumami przybyłych na zasłużony wypoczynek ludzi pracy z całej Polski. Piękne sanatoria, luksusowe wille przestały już być azylem dla bogatych snobów, rozbrzmiewają natomiast gwarem i śmiechem robotnic, górników i urzędników, przyjeżdżających tu po słońce i cudowne, górskie lub nadmorskie powietrze.

Jednak Fundusz Wczasów Pracowniczych za mało do tychczas działał w tym kierunku, aby szeroki ogół zrozumiał, że na wczasy należy wyjeżdżać nie tylko wiosną i latem, ale w ciągu całego roku, że jesień i zima są także piękne w naszych górach karpackich i dolnośląskich.

W bieżącym roku obok dwu tygodniowych wczasów wypoczynkowych, których organizowaniem zajmuje się wyłącznie Fundusz Wczasów Pracowniczych — instytucja powołana przez OKZZ, powstały także wczasy lecznicze, którymi zajmują się poszczególne OKZZ.

Niestety, trzeba przyznać, że ludność pracująca naszego miasta zbyt mało jeszcze wie o tego rodzaju wczasach. Najlepszym tego dowodem jest ogromny procent niewykorzystanych miejsc. Oto w pierwszym turnusie na 230 miejsc, przeznaczonych dla całego województwa, wykorzystano za ledwie 30, w drugim na 205 — 85, w trzecim na 109 — 56, w piątym na 103 — 71 itd.

OKZZ i związki zawodowe nie potrafiły dotychczas w dostatecznej mierze spopularyzować wczasów leczniczych wśród społeczeństwa, nie zdążyły wytłumaczyć robotnikom i pracownikom, że z wczasów tych należy korzystać w swoim własnym interesie, dla dobra swego zdrowia.

Wczasy lecznicze obejmują 3-tygodniowy pobyt w miejscowości kuracyjnej. Za dwa tygodnie płaci kuracjusz tak, jak za normalne wczasy wypoczynkowe, trzeci tydzień oplać Ubezpieczalnia Społeczna. Ubezpieczalnia pokrywa także koszty leczenia i wszelkich zabiegów lekarskich. Formuła, związana z otrzymaniem przydziału na owe wczasy, są dość proste. Składają się na nie: wizyta u lekarza fabrycznego lub rejonowego, następnie stawienie się na komisję lekarskiej Ubezpieczalni Społecznej. Na wczasy lecznicze przewidziane są nasze naj lepsze uzdrowiska: Kudowa, Łądek-Zdrój, Polanica, Świeradów, Cieplice, Ciechocinek, Busko, Krynica, Szczawnica i inne.

Naprawdę niepowetowaną szkoda jest fakt, że dotychczas tak mało korzystano z tego dobrodziejstwa, jakim jest dla człowieka pracy, połączony z leczeniem wypoczynek w miejscowości uzdrowiskowej. Aby wpłynąć na zmianę tego stanu rzeczy, Łódzka OKZZ postanowiła zreorganizować dotychczasowy system swej pracy. Oto, co pisze o swych planach kierownik referatu wczasów przy OKZZ, tow. Ozuba:

„Ponieważ wczasy lecznicze mało są jeszcze znane wśród naszego społeczeństwa, co sprawia, że nasz przydział na owe wczasy nie jest całkowicie wykorzystywany, planujemy w następnym miesiącu zreorganizować pracę OKZZ w tym kierunku. Dotychczas ani poszczególnie oddziały Związków Zawodowych, ani zakłady pracy nie uczestniczyły w propagowaniu wczasów, nie brały na siebie odpowiedzialności za niewykorzystanie miejsc w domach kuracyjnych. Obecnie każdy oddział Związków Zawodowych otrzyma odpowiedni przydział miejsc na wczasy lecznicze, miejsca te z kolei rozdzieli między wszystkie podległe sobie zakłady pracy, które ze swej strony obowiązane będą listę swą przesyłać każdorazowo do OKZZ. Skutkiem tego referat wczasów będzie dokładnie wiedział, gdzie kontyngent nie został wyczerpany, gdzie sprawę tę potraktowano niedbale. Jesteśmy pewni, że reforma ta przyniesie pomyślne rezultaty, że ani jedno miejsce, przeznaczone dla wczasowiczów wymagających leczenia, nie pozostanie wolne”.

Do tych słów wypadałoby chyba dodać, że szkoda, iż tak późno (połowa maja!) OKZZ na serio poczęła zajmować się tą sprawą. Obecnie więc również na Rady Zakładowe spada obowiązek doboru w swym zakładzie pracy ludzi, których zdrowie naprawdę wymaga leczenia. Wielu z nich trzeba zachęcić do wyjazdu na kurację. Rady Zakładowe muszą akcję tę prowadzić stale, żeby w ciągu całego roku, na wszystkich turnusach, listy kandydatów były całkowicie wypełnione, ażeby i w tej dziedzinie zlikwidować marnotrawstwo i nieudolność.

Hasło „na wczasy po zdrowie” staje się coraz bardziej realne. OKZZ, Związki Zawodowe i Rady Zakładowe muszą tak zorganizować akcję wczasów, żeby w ciągu całego roku korzystali z nich wszyscy, potrzebujący odpoczynku i poratowania zdrowia.

H. Sam.

Delegaci na II Kongres Związków Zawodowych

Tow. Anna Ramus — tkaczka z PZPB Nr 1

— II Kongres Związków Zawodowych będzie miał historyczne znaczenie dla całej polskiej klasy robotniczej — mówi tow. Anna Ramus, która na Kongresie reprezentować będzie załogę Nowej Tkalni PZPB Nr 1. Dlaczego takie jest zdanie znanej przodownicy pracy, tkaczki „najwyższej jakości”?

— Będzie to pierwszy Kongres Związków Zawodowych od czasu połączenia się partii robotniczych. Kongres Zjednoczeniowy — ciągnie tow. Ramusowa — zespolił nas ideologicznie, stworzył jedną partię, która reprezentuje wolę i dążenia wszystkich ludzi pracy. Robotniczy ruch zawodowy jest już zjednoczony od 1945 roku. Minęły już czasy, gdy obok klasowych istniały reakcyjne związki zawodowe. Ale mimo to wiele jeszcze pozostało do zrobienia.

Zadaniem obecnego, II Kongresu będzie zanalizowanie dotychczasowej działalności związków, pogłębienie i rozszerzenie pracy organizacji związkowych w całym kraju.

— Uważam, że Związki Zawodowe dużo jeszcze mają do zrobienia w tym kierunku, żeby przyczynić się do rozszerzenia i pogłębienia ruchu współzawodnicstwa pracy. Współzawodnicztwo przecież odgrywa ogromną rolę w wykonaniu naszych

planów gospodarczych w walce o dobrobyt dla całego narodu, w walce o socjalizm. Na terenie swojej fabryki tow. Ramusowa przekonała się, że Związki Zawodowe powinny na większą skalę zorganizować wczasy rodzinne. Wiele kobiet tylko dlatego nie wyjeżdża na odpoczynek, gdyż nie ma z kim zostawić swych dzieci. Jestem pewna, że jeśli w każdym uzdrowisku, w każdej miejscowości klimatycznej będzie dom dla matki i dziecka, wtedy robotnice zawese wykorzystają przysługujący im okres wczasów. Zbyt mało rozpowszechnione są u nas również wczasy lecznicze, tak bardzo ważne dla człowieka pracy, który w ciągu roku często nie ma czasu, albo warunków na leczenie się. Praca Związków Zawodowych powinna iść w tym kierunku, aby robotnik, którego stan zdrowia na prawdę wymaga kuracji leczniczej, mógł z niej skorzystać bez żadnych trudności.

Dużo jeszcze jest do zrobienia także w dziedzinie kulturalno-oświatowej. Związki Zawodowe za mało interesują się pracą świetlic fabrycznych, organizacji zespołów samokształcenia. O wszystkich tych sprawach będę mówiła jako delegat na II Kongresie Związków Zawodowych i będę się domagała zlikwidowania istniejących tu i ówdzie usterek. Sądzę, że i wie-

lu innych delegatów dokładnie cmówi dotychczasowe wyniki pracy na swych terenach.

II Kongres postawi przed ruchem zawodowym nowe zadania, opracuje nowe metody działania.

Uważam za niemożliwe zaszczyt możliwości uczestniczenia w tak ważnych obradach, które będą miały ogromne znaczenie dla ruchu zawodowego w naszym kraju.

H. Sam.

To i owo Sprawy mile i niemiłe

Pisząc sprawozdanie z wydanej nakładem PZWS pracy kronikarza Galla Bezimiennego — „Wielkie czyny Bolesława Krzywoustego” — ob. Stanisław Józefowicz (klerykalne „Słowo Powszechne” Nr 128) stwierdza m. innymi, co następuje:

„Mile dla katolickiego czytelnika brzmią słowa pochwały wstępnie do kroniki, pod adresem arcybiskupa Marcina i biskupów: Szymona, Paula, Maura i Zyrosława, ówczesnych duchownych podopiecznych państwa. Ci to czcigodni starcy nie tylko utwierdzali podbudowę organizacji Kościoła w Polsce, ale i reprezentowali tradycję krajową...”

Zgadza się, że to może być mile dla katolickiego czytelnika dowiedzieć się, iż za pierwszych Piastów niektórzy dostojnicy kościelni, „stanowili podporę państwa i reprezentowali tradycję krajową”. Tymbardziej jednak chyba musi być przykre dla katolickiego czytelnika zdawać sobie sprawę, że następnie, a nie daleko szukając — za naszych czasów dyktatorze Kościoła występują aktywnie przeciw państwu reprezentując „tradycję” obec i urogię naszemu krajowi. I tak np. mili sercu satrapów hitlerowskich biskupi: Lorek, Czajka czy Adamski znieważają tylko swoją antypatriotyczną postawą pamięć biskupów: Szymona, Paula czy Maura...

Spryciarze z Bari i... ze „Słowa Powszechnego”

W rocznicę niesławnej śmierci Mussoliniego odbyły się w wielu miastach Włoch „uroczystości żałobne, zorganizowane staraniem chrześcijańsko-demokratycznego rządu de Gasperi’ego. Oczywiście, na tę wzniósł intencję odprawiono w ww miastach uroczyste msze żałobne.

Po mszy za duszę Mussoliniego w katedrze w Bari doszło do takich manifestacji ze strony wzburzonej ludności, iż tamtejsza kuria arcybiskupia — dla podtrzymania nadwątlonego kredytu w społeczeństwie katolickim — usnała za konieczne wydać taki oto, diablo sprytnie zredagowany komunikat: „zakazuje się oddać odprawianiu mszy św., które jeszcze pewne osoby zakupują w oznaczone dni dla zmarłych. Zmarłych tych można uczcić, uczestnicząc w codziennych mszach”.

Wiadomość powyższą opatrzył „Słowo Powszechne” tytułem: „Kościół nie modli się za Mussoliniego”. (??). Nie modli się? No, to skąd owe msze żałobne z okazji rocznicy śmierci? A zagzewiamy do codziennych modłów za duszę zbira faszystowskiego? Czyż nie dostatecznie jasno mówi komunikat kurii arcybiskupiej w Bari?

Et.

Nasi korespondenci fabryczni piszą

Zwiększmy produkcję — poprawimy stan bezpieczeństwa pracy

Załoga PZPB Nr 4 — na cześć Kongresu Związków Zawodowych

Pracownicy PZPB Nr 4 Oddział II na ogólnym zebraniu załogi postanowili uczcić II-gi Kongres Związków Zawodowych dodatkowym zobowiązaniami produkcyjnymi.

Oddział gospodarczy przyrzekł doprowadzić do porządku i oczyścić magazyny odpadków. Stolarnia — wobec częstych braków skrzyń w przedziałach — postanowiła wyprodukować taką ilość skrzyń, która w zupełności pokryłaby zapotrzebowanie. Oddział mechaniczny zobowiązał się do dnia otwarcia Kongresu uzupełnić brakujące ochrony dla pasów na maszyny, zwiększając w ten sposób znacznie bezpieczeństwo pracy. Dalsze oddziały, jak przygotowawczy, obrabkowy i przewalnia mają uporządkować i oczyścić teren fabryczny.

Opiekujemy się szkołą wiejską

Nasza przyjaźń ze wsią Witońską pow. łęczyńskiego datuje się od niedawna, lecz nosi wszelkie zadatki przyjaźni trwałej i serdecznej. Już nasze pierwsze wizyty w tej wsi wytworzyły między miejscowymi chłopami a robotnikami Gazowni Miejskiej bardzo serdeczne stosunki. Niewątpliwie przyczynił się do tego fakt objęcia przez nasze przedsiębiorstwo szefostwa nad szkołą powszechną, mieszcząca się w tej wsi. Pierwszym krokiem na drodze do zawiązania bliższych stosunków na tym odcinku było wybranie przedstawiciela Gazowni do Zarządu Komitetu Rodzicielskiego. W ten sposób załoga nasza będzie zawsze dobrze poinformowana o potrzebach szkoły i będzie mogła przyjąć jej na czas z pomocą.

Nie tylko jednak najmłodszym mieszkańcom wsi Witońską wzięliśmy pod opiekę. W ubiegłym miesiącu wystaliśmy do wsi ekipę remontową naszych zakładów celem przeprowadzenia remontów maszyn i narzędzi rolniczych.

Z tej okazji sekretarz podstawowej organizacji partyjnej zwołał zebranie mieszkańców gminy Witoń, na które i my zostaliśmy zaproszeni. Na zebraniu tym zapadła uchwała utrzymania stałej, obustronnej łączności między mieszkańcami gminy Witoń, a załogą Gazowni Miejskiej.

W. Batory

korespondent fabryczny „Głosu” z Gazowni Miejskiej

Robotnicy — chłopom

W ubiegłą niedzielę, organizacja PZPR przy naszych zakładach wystąpiła swych delegatów do gromady Niesułów w pow. brzezińskim, by w ramach „Tygodnia Książki i Oświaty” wręczyć gromadzie biblioteczkę, składającą się z 136 tomów. Chłopi przyjęli dar nasz z ogromną wdzięcznością. Przedstawiciel Powiatowej Rady Narodowej, ob. Misia, podkreślił to w słowach pełnych serdeczności.

Odpowiedzieli mu przedstawiciele naszych zakładów — tow. Sikorski, tow. Szmytkowski i tow. Kalinowska. Dzieci wiejskie podziękowały nam recytacją pięknych, o kolicznościowych wierszy. Oklaskiwali je nie tylko robotnicy PZPJG Nr 8, nie tylko niesułowscy chłopci, ale i ludność sąsiednich wsi, albowiem wieść o tej uroczystości obiegła okolicę.

S. Bocheński

Korespondent fabryczny „Głosu” z PZPJG Nr 8

Udana i celowa impreza Wystawa gazetek ściennych wzbudza duże zainteresowanie

— „Wystawa „Gazetek Ściennych” — udana i bardzo celowa, gdyż służy popularyzacji tych gazetek, będących ważnym środkiem wychowania mas pracujących” — pisze w pamiątkowej książce jeden ze zwiedzających Wystawę.

„Oby więcej takich wystaw!” — streszcza krótko swe wrażenia ktoś inny.

„Wystawa Gazetek Ściennych daje dużo materiału porównawczego. Należałoby przy najmniej raz w roku organizować podobne imprezy”.

Są też głosy, omawiające po szczególne gazetki. Wiele po-

chwai zbiera gazетка Elektrowni Łódzkiej, „Torowiec” i gazetki ZZK.

Ob. Chojnacka pisze: „Na ogół wszystkie gazetki robią bardzo miłe wrażenie. Ja o sobiście, jako kobieta, chciałabym, aby kobiety częściej zabierały głos w gazetkach ściennych, lub organizowały takie gazetki, jak np. gazетка Ligi Kobiet”.

Nie brak też głosów krytyki: „Uważam, że w gazetkach ściennych poświęca się zbyt mało miejsca systemowi „O” i współzawodnictwu pracy. Ja ko pocztowiec stwierdzam, że

Wystawa dała mi dużo myśli uzupełniających dla naszej gazetki pocztowej”.

Widać z powyższych wypowiedzi, że Wystawa znajduje żywy oddźwięk i budzi wielkie zainteresowanie.

Ludzie pracy, zwiedzający Wystawę, zobowiązują się do przeprowadzenia na nią swych kolegow i towarzyszy.

Tak na przykład tow. Ksawera Nowak z Centrali Tekstylnej po obejrzeniu Wystawy zobowiązała się zorganizować wycieczkę członków podstawowej organizacji partyjnej i ZMP-owców swego zakładu.

Tow. Kubiak, sekretarz dzielnicowy Śródmieście-Lewa, postanowił zainteresować Wystawą te zakłady pracy z terenu swej dzielnicy, które nie mają gazetek ściennych.

Bawiący służbowo w Łodzi kierownik personalny Państwowych Zakładów Przemysłu Wełnianego z Bielska po obejrzeniu Wystawy przyrzekł założyć gazetkę ścienną w PZPW po powrocie do Bielska.

Wystawa jest otwarta codziennie w godzinach 10 — 18. Wstęp wolny. A więc robotnicy łódzkich zakładów pracy — zwiadczaicie ją tłumnie! (s. w.)

DROGI PROMYKU!

Zapisałem się do drużyny harcerskiej. W przyszłym miesiącu będę składał przyrzeczenie. Cieszę się z tego niezmiernie. Ale, gdyby tak ktoś powiedział mi przed dwoma miesiącami, że będę harcerzem, to bym mu odpowiedział, że buja i tyle. A co mnie tak zachęciło do wstąpienia do harcerstwa, to Ci Drogi Promyku opiszę. W naszej szkole nie było drużyny harcerskiej, jakoś tak się składało, że o tym, aby i u nas powstała drużyna nie myśleliśmy. Zresztą chłopcy z naszej szkoły utworzyli dwa „kluby” sportowe i te nas całkowicie zajmowały. Rozgrywaaliśmy między sobą ciągle mecze w siatkówkę, szczyptowniaka, piłkę nożną, ba, nawet urządziliśmy wyścigi na rowerach. Jednym słowem uprawiamy sport wszechstronnie. Ale jak się tak gra ciągle między sobą, to zawody stają się mniej interesujące. Zwołaliśmy więc wielką naradę sportową i wydaliliśmy mecz w siatkówkę sąsiedniej szkole. W siatkówkę graliśmy dobrze, więc pewni byliśmy zwycięstwa. Na umówiony dzień przygotowaliśmy boisko i wszystkie koleżanki i kolegów, aby bili nam brawo i oglądali nasz sukces. Ale nasze zamierzenia poszły swoją drogą i wynik meczu swoją. Zaraz przed meczem niespodzianka. Nasi przeciwnicy przyszli równo dwójkami w mundurach harcerskich, ustawili się na komendę w dwurzędzie i przywitali nas okrzykiem. To nam trochę zaimponowało, bo trzeba przyznać, że u nas po rzadku nie było, krzyki, hałasy, każdy starał się być „ważny”. A potem wielka „blama” na boisku. Pokłóciliśmy się o stanowiska, aż sędzia zawodów zwrócił nam uwagę. Tymczasem harcerze zawodnicy z drugiej szkoły, szybko i sprawnie ustawili się na boisku i... aż wstyd mi się przyznać, szybko dali nam takiego „hupnia”, że na wet nasi zwolennicy zaczęli gwizdać. Cóż, mieli wspaniałą technikę, a my, choć często graliśmy, ale bez techniki, ot tak, aby piłkę przepchnąć na drugą stronę. Ich serwy i szczupaki rozbiły naszą drużynę w drobny mak.

Przegrana dopiero wywołała burzę w naszych „klubach”. Na nadzwyczajnym zebraniu wyleciały z funkcji oba zarządy, po czym zrobił się nieprzewidywany mecz bokserki pomiędzy uczestnikami zebrania.

I odtąd z drużyną harcerską zaczęliśmy utrzymywać coraz częstsze kontakty. Najpierw sportowe, potem zaprosili nas na akademię, na boisko, wreszcie urządzili dla nas pokazową zbiórkę harcerską. Praca w harcerstwie zaczęła nas coraz bardziej interesować i imponować nam. Aż dziwnym nam się wydawało, że przed tym tak mało o niej wiedzieliśmy. Ale potrzeba było dopiero „odkrycia”. Franka aby zrobić to co już dawno powinno było nastąpić. Franka na zebraniu samorządu szkolnego wysunął wniosek, aby zorganizować w naszej szkole drużynę harcerską. Ależ oczywiście, to jest konieczne, bez drużyny ani rusz, tam jest wspólna praca młodzieżowa, instruktor sportowy, obóz letni, porządek, rozkaz; mundury — sypały się uwagi, jeden starał się przekrzyknąć drugiego. Potem udaliśmy się z delegacją do tej „naszej” drużyny, oni nam poradzili co mamy dalej robić, przyrzekli pomoc i paru funkcjonariuszy na zastępowych u nas, w naszej drużynie, dopóki sami swoich nie wyszkolimy. Z komendy hufca przysłali nam drużynowego, morowego kolego. Od razu przypadł nam do serca. I teraz mamy już swoją drużynę harcerską, na razie na próbie ale jestem

najmocniej przekonany, że próbę zdamy jak najlepiej, bo trzeba widzieć nasz zapał, chęć do pracy, aby przekonać

się o tym. Od całej naszej drużyny przesyłam Ci harcerskie pozdrowienie. Czujcie się do pracy, aby przekonać

Edek Malina

Wysoki, sosnowy las urywał się nagle, odsłaniając wielką połąć gołej ziemi, gdzie niedługo poprzerastanej rudymi plamami wrzosowisk i pokreconymi dziwacznie pędami krzewów. Wiosenny, jeszcze chłodny wiaterek hulał sobie bez przeszkód po tej nagiej polanie, pogwizdywał wesoło hen w górze, wśród koron miarowo, majestatycznie kołyszących się smukłych sosn. To znów ciekawie zaglądał pod mały okopcony kociołek wiszący nad ogniskiem na skraju lasu i co chwilę wydymował spod niego kłęby siwego dymu. Uhu! Uhu! Kształusiło się wśród gry zącego dymu dwóch kucharek w harcerskich mundurach. Pocierali zacierwienione oczy pociągali nosami i co chwila mieszały drewnianą łyżką w kociołku smakując z głośnym cmokaniem przygo-

towywaną strawę. Te Wojtek — odezwał się mniejszy z kłębow pary i dymu — że bym nie zdawał na sprawność kucharza, to by mnie żadna siła nie utrzymała przy tej kuchni. Wolałbym sam 10 drzewek zasadzić — dodał i spojrzawszy tajemnym wzrokiem na szereg zwawo uwijających się na polanie postaci w harcerskich mundurkach. To ich zastęp wybrał się na wycieczkę, na której chłopcy postanowili za sadzić kilkadziesiąt drzewek na wyrobie leśnym. Wiadomo przecież, że po wojnie mamy mało lasów, a chcemy, żeby ich było jak najwięcej, więc trzeba sadzić młode drzewka by poprawić nasz drzewostan. A przecież harcerze dobrze rozumieją, jakie znaczenie dla kraju mają lasy i kochają lasy. Takich polan, jak ta, na której sadzą drzewka harcerze z zastępu „Żubrów”

jest bardzo dużo w naszym kraju, tysiące i potrzeba tysiące takich „Żubrów”; aby ziemia znów pokryła się szumiącym, pięknym lasem. Wiesz — rzekł ten wyższy, Wojtek — na ostatniej zbiórce zastępu, kiedy omawialiśmy dzisiejszą wycieczkę do lasu, postanowiliśmy, że ten przez nas zasadzony las, nazwiemy „lasem Żubrów” i będziemy do niego urządzać wycieczki, gdy podrośnie. Uhu! Uhu! — zakosztował się znów dymem, aż mu się oczy zażawili. A mniejszy Józek zawzięcie mieszał bulgoczącą przyjemnie w kociołku zupę. Poczem zaczęli trochę łyżką, posmakować — „No; no — mruczał do siebie, kręcąc głową — nawet mama lepiej w domu nie ugotuje”. — Wojtek — krzyknął do towarzysza — Gwizd! na obiad, zupa gotowa!

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

Redaktor przepraszając uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

KOCHANY „PROMYKU”!

Dawno nikt z nas do Ciebie nie pisał, aż nareszcie ja odważyłem się napisać. Mielisz ostatnio dużo pracy w ogródku, ale już wszystko skoszone, posiane i posadzone. Obecnie codziennie rano chodzimy do ogródka oglądać, jak nasze zagonki zaczynają zielenić się. Na kwietnikach biela się narcyzy, a my się tak cieszymy, bo przecież to nasza praca. Przystąpiliśmy do współzawodnictwa, czyj zagonek będzie najładniejszy i wyda najlepszy plon. 1 Maja obchodziliśmy Święto Pracy. Byliśmy w Buczku, gdzie zebrały się wszystkie szkoły z naszej gminy. Po południu wyświetlano dla nas krótkometrażowy film, następnie odbyła się akademii pierwszomajowa, w której i my wzięliśmy czynny udział z czego byliśmy bardzo dumni. Drogi „Promyku”, na zakończenie „Tygodnia Oświaty”

ty” w naszej gminie odbyła się „Wystawa Książki. Na szą szkoła wystawiła biblioteczkę ofiarowaną przez Ciebie „Promyku”.

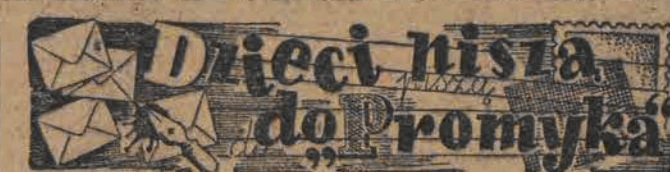
Pozdrowienia dla koleżanek i kolegów z „Promyka” oraz dla Pana Redaktora w imieniu dzieci ze szkoły w Woli Buczkowskiej przesyła

Marek Byjoch, kl. III.

OTO ZAGADKA, UŁOŻONA PRZEZ MARKA: — „Ma dwie ręce, dwie nogi i pierze”.

DROGI MARKU, DROGIE DZIECI Z WOLI BUCZKOWSKIEJ.

Stęskniłem się za Wami, kochane dzieciaki. Uradował mnie, Mareczku, swoimi listem. Wasza szkoła jest naprawdę szkołą pracy, dumni możecie być ze swego ogródka. Nie zapomnijcie tylko napisać mi kto zwyciężył we współzawodnictwie. Ciekawi mnie także, na czym polegało Wasze

uczestnictwo w międzyszkolnej akademii 1-majowej. Cieszy mnie, że potrafiliście wziąć czynny udział w „Tygodniu Oświaty, Książki i Prasy”.

Wpłyn, Marku, na koleżanek i koleżanki, żeby nie tylko odpowiedziały na moje pytania, ale napisały więcej o swojej wsi i szkole.

Pozdrawiam serdecznie całą Waszą szkolną gromadkę.

Redaktor

KOCHANY „PROMYKU”! My, uczniowie i uczennice klasy VI i VII szkoły ogólnokształcącej im. Kazimierza Promyka, w związku ze Świętem klasy robotniczej postanowiliśmy wykonać do wakacji co następuje:

Dołożyć wszelkich starań, aby w drugim półroczu 49 roku szkolnego nie było ani jednego ucznia z oceną mniejszą niż ze sprawowania.

Będziemy usilnie pracować nad poszczególnymi przedmiotami nauczania, aby na naszych wykazach były tylko oceny bardzo dobre. Zorganizujemy pomoc koleżeńską dla słabszych koleżanek i kolegów, którym będziemy służyć radą i objaśnieniami. Przyrzekamy, że nie będziemy opuszczać lekcji bez ważnych powodów. Na lekcję będziemy przychodzić punktualnie. Podczas lekcji będziemy karni i uważni. Wszystkie prace domowe będziemy starannie wykonywać. W szko-

le będziemy się tak zachowywać, aby ułatwić pracę naszym wychowawcom i nauczycielom.

Pragniemy sprawić radość swym rodzicom i opiekunom przez polepszenie naszego zachowania i wyników w nauce. Przez osiągnięcie lepszych wyników w pracy szkolnej pragniemy stać się dobrymi obywatelami i budowniczymi socjalistycznej Polski, upodabniając się do tych robotników i pracowników umysłowych, którzy stanęli do współzawodnictwa pracy, aby przyspieszyć odbudowę i przebudowę naszej Ojczyzny.

Hasłem naszym jest: „Pracą, pilnością i wytrwałością zdobędziemy dobre promocje do klas starszych”.

Giegier Cecylia

Klasa VI

DROGA CESIU!

Przypuszczam, że Wasz Czarny Majowa trwa, że kon-

sekwentnie staracie się wciągać go w życie na każdej lekcji i nie zapomniacie o nim również w domu.

„Promyk” wierzy, że wywiążecie się ze swych zobowiązań.

Redaktor.

HENKOWI KABALCOWI Dziękujemy za ładne rysunki.

„PIETRKOWI” Cieszy mnie Twoja słuszną ambicją, aby ze „średniaka” stać się celującym uczniem. Pilny z Ciebie chłopiec, jeśli już teraz przygotowujesz się do egzaminów wstępnych. Samo nazwisko redaktora naczelnego i kierowników poszczególnych działów „Głosu Robotniczego” nie wiele Ci powie. Jeśli Cię to bardzo ciekawi, przyjdź do Redakcji, a wtedy poznasz ich osobiście.

Jako korespondent „Promyka” masz do tego prawo.

Redaktor.

Redaktor.

Redaktor.

Redaktor.

Redaktor.

Kronika Piotrkowa

KOMU WINSZUJEMY
Wtorek, dnia 17 maja
1949 r.
Dziś: Paschal.

WAŻNIEJSZE TELEFONY
Straż Poczta 10-72
Szpital św. Trójcy 10-70
Pogotowie lekarskie nocne ul.
Stalina 45, tel. 10-04

Redakcja i administracja
„Głosu Piotrkowskiego”
Piotrków, Al. 3 Maja 4. In-
teresantów przyjmuje się
codziennie (prócz niedziel i
świąt) od godz. 15 do 18.

Rosdziałnia „Głosu Piotrkow-
skiego” ul. Słowackiego Nr
26, Tel. 15-40.

Współzawodnictwo pracy zespołów Państw. Nieruchomości Ziemi w powiecie piotrkowskim

Jak nas informuje admi-
nistracja zespołu Państwo-
wych Nieruchomości Ziem-
skich w Moszczenicy akcja
wielka oraz sadzenie ziem-
niaków zostało już zakoń-
czone. Obecnie czynione są
przygotowania do zbierania
rzepaku oraz do akcji żniw-
nej. Jeśli chodzi o akcję
„H” to nasilenie jej jest naj-
większe spośród wszystkich
powiatów województwa
Łódzkiego. Od dłuższego
już czasu istnieje tu współ-
zawodnictwo pracy zespołów
Moszczenicy i Pytowice.

Po kilkunastu naradach
administracji zespołu w Mo-
szczenicy z udziałem praco-
wników poszczególnych pa-
jątków państwowych posta-
nowiono w najbliższych

dnia rozpocząć współza-
wodnictwo pracy z Państwo-
wymi Nieruchomościami
Ziemi w powiecie radom-
skim.

W związku ze współzawo-
dnictwem indywidualnym wy-
biło się na czoło kilku przo-
downików pracy jak: Duda
Stefan — traktorzysta wyko-
nywał swą pracę lepiej i
szybciej niż inni. W konser-
wacji sprzętu rolniczego przo-
dują Nowakowski Lucjan z
Rozpry i Wozniak Józef z
Moszczenicy.

Należy zaznaczyć, że wszy-
scy pracownicy dążą do wy-
konania swej pracy ponad
normę.

„G”

Przedszkole przy PZPB w Moszczenicy

PRZEDSZKOLE przy PZPB
Istniejące od roku przed-
szkole fabryczne przy Pań-
stwowym Zakładach Przemys-
łu Bawełnianego w Moszcze-
nicy rozwija się bardzo do-
brze. 100 robotniczych dzieci
spędza czas ucząc się i ba-
wiąc w dużych, słonecznych
pokojach, z przylegającym
pięknym parkiem i ogrodem.
Pod czułą opieką trzech na-
uczycielek z przedszkola, do-
brze odżywiane dzieci wycho-

Nie niszczyć zieleńców!

Dzieci szkoły podstawowej
im. Emilii Plater w Piotrkó-
wie dla uczczenia 1szego ma-
ja postanowiły obok swojej
szkoły przy ulicy Sienkiewi-
cza urządzić zieleńce. Praca
ta została wykonana, zasa-
dzono ponad 180 krzaczków
bratków.

Ogłoszenia drobne

GAMROT Aleksandra,
zam. Piotrków zagubiła do-
wód osobisty. 201

Robotnicy piotrkowscy przed Kongresem

Zaloga Fabryki „B-ci Lubert”

Coraz liczniej napływają
zobowiązania z poszczególnych
zakładów pracy, w któ-
rych załogi zobowiązują się
wzmocnionym wysiłkiem uczęść
Kongres Związków Zawodo-
wych.

Pracownicy piotrkowskiej
Fabryki B-ci Lubert postano-
wili: w dziale „zawiasiar-
ni” ob. Cukrowski Filip wraz ze
swoim zespołem zobowiązał
się produkcję podnieść o 25
procent ponad przewidzianą
normę. Kontroler odbioru
ostatecznego Ob. Siera Anto-
ni zobowiązał się podnieść ja-

kość produkcji do 100 pro-
cent.

W zobowiązaniach indywi-
dualnych ob. Kołacińska Ja-
nina przyrzeka wykonać 150
procent normy — zatrudnio-
na przy wyrabianiu kadłu-
bów do kłodek. Ob. Stefan
Opala — ślusarz wykona 130
procent normy.

ROBOTNICZY LEŚNI przodownikami pracy

W pracy przy eksploata-
cji lasów państwowych Nad-
leśnictwa Meszcze wyróżni-
ło się kilku robotników. Mię-
dzy innymi Caliński Marian
robotnik leśny, który w se-
zonie wyrobił ponad 105 pro-
cent normy oraz Ślaski Zygmunt — 104 procent ponad
normę.

Eksploatację prowadzi się
w listopadzie, grudniu i sty-
czniu.

W związku z tym kierowni-
ctwo łącznie z przodownikami
zespołowymi wyznacza
drzewa do ścięcia i ustala
kierunek ich obalenia. Po-
tem następuje ścinka drew-
na, wyróbka drewna użytko-
wego i cennych asortymentów
oraz wyróbka drewna opa-
łowego. Jeśli chodzi o wy-

nikli zespołowe robotników
leśnych, to plan przewidy-
wał wyrobienie 80 procent
drewna użytkowego — wy-
robione zostało jednak 6 pro-
cent ponad normę. Procent
pozyskania surowca sklejko-
wego wynosi 265 procent po-
nad normę. Biorąc pod u-
wagę czasy przedwojenne
jest to olbrzymi skok na-
przód w maksymalnym wy-
korzystaniu surowca. Dla
orientacji podajemy, że przed

1939 r. uzyskiwano 60 proc.
użytkowego drewna, obecnie
zaś uzyskuje się o 30 pro-
cent więcej.

Godnym podkreślenia jest
fakt, że przed każdą pracą
prowadzone są odpowiednie
3-dniowe kursy szkoleniowe
osobno dla zespołowych oraz
dla poszczególnych robotni-
ków leśnych. Kursy pro-
wadzone są przez nadleśni-
czego w Meszczach.

„G”

Wielka uroczystość w Belzalcie 41 gminnych instruktorów rolnych wyrusza w teren

Jesteśmy w Belzalcie pod
Piotrkowem. Alejkami parku
przy majątku PGR — Belzat-
ka spacerując odświeżenie ubra-
ni młodzieńcy. To uczestnicy
kursu dla gminnych instruk-
torów rolnych. Właśnie za-
chwilę rozpoczęcie się uroczy-
stość zakończenia kursu.
Korzystamy z wolnej chwili i
rozmawiamy z kursantami.

— „Z kursu wyniosłem
bardzo dużo — mówi kolega
Osiewicz Zygmunt. Zdobyłem
wiedzę fachową, zapoznałem
się z szeregiem aktualnych
zagadnień wsi. Jutro wyru-
szamy już w teren, idziemy
tam, skąd przyszedłszy. Zda-
jemy sobie całkowicie sprawę

z tego, że w pracy swej na-
potykać jeszcze będziemy
poważne trudności. Ale my
je pokonamy.”

— „Kurs był dla nas praw-
dziwym dobrodziejstwem, —
mówi kol. Bembenista. Do-
piero tutaj poznałem rolni-
ctwo i to dobrze. Pozatym
dokształciłem się w przedmio-
tach ogólnych.”

Rozmowę przerywa nam
nadejście przedstawicieli
władz z wojewodą Szyman-
kiem i Dyrektorem Departa-
mentu Nauki i Oświaty Rol-
niczej ob. Piglem na czele.
Wszyscy udają się do ude-
korowanej sali, w której od-
będzie się uroczyste zakoń-

czenie kursu. Głos zabiera
wychowawca ob. Smoliński.
W krótkich słowach wskazu-
je on na zadanie instrukto-
rów rolnych, wyrażając jed-
nocześnie przekonanie, że z
obowiązków, które wzięli na
swe barki uczestnicy kursu,
wywiążą się należycie.
Następnie składają sprawo-
zdanie: kierownik kursu ob.
Patora oraz sekretarze kol.
PZPR i SL. Po sprawozda-
niach zabiera głos Wojewoda
Łódzki ob. Szymanek.

„Kurs ten ma szczególne
znaczenie — mówi wojewoda
— już jutro wyruszacie w te-
ren, idziecie na wieś przeory

wać ugor wiejski, idziecie
walczyć z zafocianiem i wstecz-
nictwem. Wy i my — to ra-
zem właśnie ta siła, która
zbuduje Polskę szczęśliwą,
Polskę sprawiedliwości spo-
łecznej.”

W dalszym ciągu kolejno
zabierają głos: przedstawici-
el KC PZPR tow. Wiechna,
Prezes Związku Samopomocy
Chłopskiej, Dyrektor Działu
Produkcji, Dyrektor Departa-
mentu Nauki i Oświaty Rol-
niczej oraz przedstawiciel Ko-
mitetu Miejskiego PZPR w
Piotrkowie. Mówcy wskazują
na zadania instruktorów ro-
lnych, podkreślając, że dobre
wyniki w pracy uzależnione
są od dalszego samokształt-
cia i współpracy w terenie.

Następnie 41 uczestników
kursu otrzymuje z rąk woje-
wody Szymanka i Dyrektora
Departamentu ob. Pigla dy-
plomy i nagrody. Z grupy tej
wyróżnieni zostali za dobre
wyniki w nauce: ob. ob. Ki-
wak i Makarski — za pracę
społeczną — ob. Holec — za
oilonność — Meszek.

Po części oficjalnej wszy-
scy udają się na obiad, w cza-
sie którego, teraz już absol-
wenci kursu, wznoszą raz po
raz okrzyki na cześć gości
oraz śpiewają ludowe i party-
zanckie piosenki. Wspólna fo-
tografia zamyka uroczystość.
(Be)

Ze sportu

KS „ZWIĄZKOWIEC” NA
CZELE TABELI KL. „B”

Po ostatnim zwycięstwie
nad KS „Tomaszówianką” w
stosunku 8:0 „Związkowiec”
zdecydowanie wysunął się
na czoło tabeli kl. „B”. Roz-
grywkę w klasie „B” dobie-
gają końca „Związkowco-
wi” pozostał tylko do rozeg-
rania jeden mecz z „Lechią”
Tomaszów.

W przyszłym tygodniu po-
damy tabelę rozgrywek kl.
„B”.

DUŻE ZWYCIĘSTWO ZZK
„RUCH”

W meczu o mistrzostwo kl.
„B” ZZK „Ruch” odniósł wy-
sokie zwycięstwo nad słabo
grającą Moszczenicą w sto-
sunku 7:2 (4:1).

„Gr”

Interpelacje naszych Czytelników

Kiedy robi się porządek na ulicy Młynarskiej?

Szanowny Towarzyszu Re-
daktorze

Zarząd Miejski w Piotrkó-
wie wykazuje wielką troskę
o wygląd estetyczny naszego
miasta. Wyrazem tej troski
jest urządzenie w naszym
mieście szeregu pięknych
skwerów i trawników.

Na ulicy Młynarskiej znaj-
dują się jednak trawniki, któ-
rymi dotychczas wcale się

nie zaopekowano. Ziemia
jest tam ubita przez przecho-
dzących, tak że niema mowy o
tym, by wyrosła trawa. Jak
dotąd nie uczyniono tam ni-
czego w tym kierunku, by
istniejący stan naprawić. A
przecież można przy tych
robotach zatrudnić młodzież
z S.P., która już szereg tego
rodzaju prac — w ramach
„wzrostu” — wykonała.
„J.D.”

TEATR

PANSTWOWY TEATR
WOJSKA POLSKIEGO
w Łodzi, ul. Jaracza 97

Dziś o godz. 19.15 „Młoda Gwardia” A. Fiedajewa. Porywająca idea utworu, jego dynamiczny realizm znajdują tchnący prawdą wyraz w wykonaniu utalentowanej młodzieży aktorskiej. Reżyseria Ludwika René. Dekoracje Józefa Rachwałskiego.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA

ul. Daszyńskiego 34.

Dziś i codziennie o godzinie 19.15 sztuka Szwarcwarta „GWIAZDA STEVENSONA”. Kasa czynna od 11-ej do 18-ej i od 15-tej. Tel. 123-02.

TEATR „MELODRAM”

ul. Traugutta 18 (Gmach O. K. Z. Z.).

Dziś o godzinie 17 dośkonała francuska komedia E. Augier i J. Sandeau pt. „Zięć pana Poirier”. Wszystkie miejsca sprzedane. Pasé-partout nieważne.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”

Piotrkowska 243
„DZWONY Z CORNEVILLE”

TEATR „OSA”

Traugutta i tel. 272-70

Codziennie o 19.30, w niedzielę i święta o 16 i 19.30 „RYCERZ SZALONY” z A. Dymasz.

TEATR LALEK „ARLEKIN”

Łódź, ul. Piotrkowska 150 tel. 258-99

Codziennie prócz poniedziałków o godzinie 17-tej „KOŁOROWE PIOSENKI” Franta. W niedzielę i święta dwa widowiska o 15-tej i 17-tej Kasa czynna od godziny 10-tej

kina

ADRIA — „Opowieść o Prawdziwym Człowieku”.

BAETIK — „Za Wami pójdą inni”.

BAJKA — Dwulicowa „Kobieta”.

CDYNIA — „Program Aktualności Kraj.” i „Zagr. Nr. 21”.

HEL (dla młodzi) — „Wieczna Ewa”.

MUZA — „Jasna Droga”.

POLONIA — „Za Wami pójdą inni”.

PRZEDWIOSNIE — „Rzym miasto otwarte”.

ROBOTNIK — „Cezar i Kleopatra”.

ROMA — „Paganini”.

REKORD — „Pepita Jimenez” dla dorosłych — „Znak Zorro” dla młodzi.

STYLOWY — „Daleka Droga” dla młodzieży „Rudzielec”.

SWIT — „Góra Dziewcząt”.

TATRY — „Kulisy Wielkiej Rewii”.

TECZA — „Pieśń Tajgi”.

WISLA — „Podróż w Nieznane”.

WŁOKNIARZ — „Podróż w Nieznane”.

WOLNOŚĆ — „Za Wami Pójdą inni”.

ZACHĘTA — „Nikt nic nie wie”.

SPORT SPORT SPORT

Kiedy jak nie w maju ma się ożywić współzycie sportowców miast ze sportowcami wsi?

Już od kilku miesięcy rozpoczęliśmy wielką ofensywę na odcinku usportowienia wsi. Szkoli się już kadry przodowników kultury fizycznej na wsi. Są fundusze na sprzęt, urządzenia i szkolenie. Powstały Rady Sportu Wiejskiego: Główna, Wojewódzkie, Powiatowe i Gromadzkie. Powstają komórki sportu wiejskiego, pod nazwą LZS (Ludowych Zespołów Sportowych). Na terenie województwa łódzkiego jest ich już 172. Żyje i pogłębia się front zbliżenia wsi z miastem i miasta ze wsią. Akcja ta przynosi piękne owoce na wielu polach i w wielu dziedzinach codziennego życia.

Sport nie może pozostać w tyle za innymi. Nie może, ze względu na swe oblicze masowości i powszechności oraz ze względu na swój społeczny charakter. Wyłom w pewnym rodzaju separowaniu się sportu miejskiego od wsi uczynił już, jakżeśmy donosili, niektórzy Zrzeszenia Sportowe, jak np. łódzka „Gwardia”, „Związek kowalców”, „Spójnia”, „Kolejarz”, „Metalowiec” i „Włóknarz”, które wzięły pod swoją opiekę po jednej wsi z terenu całego województwa. Wsie te zostaną przez wymienione Zrzeszenia zorganizowane pod względem sportowym, wyposażone w sprzęt i raz nawią-

zany kontakt będzie utrzymywany na drodze normalnych, właściwych przyjaźni, stosunków sportowych, kulturalnych, towarzyskich i oświatowych.

Przykład wymienionych Zrzeszeń powinien zachęcić nasze miejskie kluby sportowe, a zwłaszcza koła i mł-

dzień szkolną do nawiązania bliższych i serdecznych stosunków sportowych z dowolnie wybraną przez siebie wsią.

Po bliższe informacje w tej sprawie należy się zgłaszać do Woj. Rady Sportu Wiejskiego (ul. Narutowicza 59) lub do Woj. Urzędu Kultury Fizycznej.

Łuczniczcy ze Zgierza zwyciężają w Poznaniu

W dniach 7 i 8 maja odbyły się w Poznaniu wielkie zawody łucznicze o mistrzostwo Międzynarodowych Targów Poznańskich. Na zawodach tych wielki sukces odnieśli łuczniczcy Zgierza, zajmując tak w konkurencji indywidualnej jak i zespołowej pierwsze miejsca.

Wyniki indywidualne: 1) Skrzypkowski (Boruta Zgierz) — 1.187 punktów; 2) Just (Boruta Zgierz) — 1.078 p.; 3) Szymus (Gwardia Kraków) — 959 p.

Wyniki zespołowe: 1) ZKS Boruta (Zgierz) — 2.896 p.; 2) Gwardia (Kraków) — 2.512; 3) Związkowiec (Kraków) — 1.778; 4) Cegielnia (Poznań); 5) Hufiec SP (Poznań); 6) Cegielnia II (Poznań); 7) Unia (Poznań); 8) Pocztowiec (Gdynia).

Sztafeta — Maraton dla uczczenia Kongresu Zw. Zawodowych

WARSZAWA (obsł. wł.). Zrzeszenie Sportowe „Spójnia” organizuje dnia 1 czerwca, w ramach imprez sportowych ku czci Kongresu Związków Zawodowych Sztafetę-Maraton w Parku Paderewskiego w Warszawie. Trasa sztafety, wynosząca 45 km., podzielona zostanie na 100 odcinków, po 450 m. każdy.

W konkurencji kobiet sztafeta rozgrywana będzie na dystansie 1.800 m (18 odcinków). Na tej samej trasie rozgrywany był w kwietniu bieżącego roku wyścig kolarski o puchar gen. Konarskiego. W sztafecie wezmą udział reprezentacje 9 zrzeszeń sportowych związków zawodowych.

Doskonałe wyniki sportowców radzieckich

MOSKWA (obsł. wł.). W finałowych spotkaniach ogólnoradzieckich turnieju ciężarowców tytuły mistrzów zdobyli w wadze piórkowej — Anacziuk, uzyskując najlepszy wynik w rwaniu oburącz — 87,5 kg; w lekkiej — Kuźniecowa — rwanie oburącz — 97,5

kg; w średniej — Szczetnikow, a w ciężkiej — Kalinin.

W turnieju uczestniczyły reprezentacje poszczególnych Republiki oraz Moskwy i Leningradu. Drużynowo zwyciężyła reprezentacja Republiki Rosyjskiej, której zawodnicy zdobyli większość pierwszych miejsc.

LEKKOATLECI GRUZI BIJĄ JUŻ REKORDY

W Jerewanie odbył się trójdniowy lekkoatletyczny, między Gruzją, Armenią i Azerbejdżanem. Podczas tych zawodów Popkow przeszedł w ciągu godziny 12.594 km.

W biegu na 100 m w konkurencji kobiecej zawodniczka Gokiel uzyskała czas 12,3 sek., co jest nowym rekordem Gruzi.

Najmłodsza mistrzyni sportu — 15-letnia Hynkina przebiegła 200 m w 26,5 sek. i skończyła w dal 5,37 m. Bieg na 100 m wygrał Sanadze w czasie 10,9 sek. Wyniki te, jak na początek sezonu, są doskonałe.

W piątek zebranie Z. K. S. „Ogniwo”

Zarząd Z.K.S. „Ogniwo” podaje do wiadomości członków Zarządu, że posiedzenie Zarządu Klubu i kierowników sekcji odbędzie się w piątek, dnia 20 maja r.b. o godz. 18-tej w lokalu Klubu przy ulicy 11-go Listopada Nr 30. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Z „Biegów Narodowych” w Łodzi

W niedzielę odbyły się na stadionie ŁKS Włókniarza „Biegi Narodowe”, które wyłoniły reprezentację Łodzi na bieg wojewódzki. Przed biegiem zawodniczek Liceum Pedagogicznego nie zapomnieliśmy o masażu. Przed startem zawodnicy przeddefiniowali przed trybuną, a na pierwszy ogień poszły dziewczęta w wieku od 15 do 17 lat.

Uwaga bokserzy Bawelny!

Zarząd WZKS Bawelna zawiadamia, że we wtorek, dnia 17 bm. o godz. 18-tej na boisku własnym przy ul. Ogrodowej Nr 23a odbędzie się zebranie wszystkich członków sekcji bokserskiej. Ze względu na ważność spraw obecność obowiązkowa.

GŁOS		
organ	Łódzkiego Komitetu	
	Wojewódzkiego Komitetu	
	Polskiej Zjednoczonej Partii	
	Robotniczej	
Redaguje:	Kolegium Redakcyjne.	
	Wydział: RSW „Prasa”.	
	Adres Redakcji: Łódź, Piotrkowska 65, III p.	
Druk:	Zakłady Graficzne R. S. W.	
	Łódź, ul. Zwirki 17.	
	tel. 205-42.	
	Telefony:	
Redaktor naczelny:	218-14	
Zastępca red. nacz.	219-85	
Sekretarz odpowiad.	218-23	
Sekretariat ogólny:	223-29	
Dział partyjny:	223-79; 234-22	
	wewn. 18	
Dział korespondentów		
robotniczych i chłop-		
skich oraz redaktorów		
sztetki ściennej:	219-42	
Dział kulturalny:	218-11	
Dział młodszy i sport:	234-21	
	wewn. 8 i 11	
Dział techniczny:	223-26	
Dział rolny: wewn. 9	234-21	
Redakcja nocna:	172-31; 198-81	
Kolportaż:		
Łódź, Piotrkowska 70, tel. 222-22		
Administracja:	260-42	
Dział ogłoszeń:	111-50	
Łódź, Piotrkowska 55, tel. 111-50		

Teodor Dreiser 125 Tragedia Amerykańska

— Od poznania jej i do poznania panny X.
— Potem więc nie kochał już jej oskarżony?
— Nie mogę powiedzieć, że bym zupełnie nie kochał. Lubilem ją, nawet bardzo, ale już nie w tym stopniu, co dawniej. Lubilem ją może więcej niż kogoś innego.
— A kiedy to było? Od początku grudnia, zdaje się, do końca kwietnia czy maja?
— Tak... zdaje się...
— A w tym właśnie czasie żyłście ze sobą w ścisłym stosunku?
— Tak.
— Jakkolwiek oskarżony już jej nie kochał?
— Tak... jednak było — odpowiedział Clyde, zaważszy się z lekka.
Publiczność robiła kiepskie dowcipy usłyszawszy tak intymne szczegóły.
— A tymczasem oskarżony wieczorami, nie troszcząc się wcale, że ona siedzi tak samotnie w swym małym pokoiku tak wierna i oddana, chodził na bale, zabawy, odbywał wycieczki samochodami, pozostawiając ją w opuszczeniu.
— Ależ ja się ciągle nie bawiłem!
— Jak to? Czy nie słyszałyśmy zeznań panów: Tracy i Embulla i jego siostry, Fryderyka Selisa i Franka Har-

rieta, i Burcharda Taylora o tym? Czy oskarżony nie słyszał?
— Słyszałem.
— Czyżby więc kłamał?
— Mówił prawdę, o ile ją pamiętał.
— Czyż nie mógł dokładnie pamiętać?
— Co dzień nie bawiłem się, co najwyżej ze dwa... może trzy razy na tydzień... czasami cztery.
— A resztę czasu poświęcał pannie Alden?
— Tak.
— Czyżby to ona właśnie o tym pisała w swym liście?
Mason znów wziął jeden z listów i czytał:
„Prawie każdej nocy, począwszy od tego nieszczęsnego wieczoru przed Bożym Narodzeniem, jestem teraz sama.”
— Ona więc kłamie, prawda? — warknął Mason groźnie.
Clyde rozumiał, że niezbyt bezpiecznie pomawiać będzie Roberta o kłamstwo, cicho więc, z zawstydzeniem odpowiedział:
— Nie, nie kłamie. Mimo to spędzałem z nią wieczory od czasu do czasu.
— Czy słyszał oskarżony zeznanie państwa Gilpin, którzy wiedzieli, że począwszy od grudnia panna Alden zawsze samotnie prześladywała w swym pokoiku. Martwili się o nią, uważali to za nienaturalne, chcieli ją zapraszać do siebie, lecz ona odmawiała stale. Słyszał oskarżony te zeznanie?
— Słyszałem.
— I upiera się przy swoim, że był u niej?
— Tak.

— I to w tym czasie, gdy kochał się w pannie X i szukał jej towarzystwa?
— Tak.
— I licząc na to, że będzie się mógł z panną X ożenić?
— Istotnie myślałem, że będę mógł się z nią ożenić.
— I utrzymywał stosunek z panną Alden, gdy inne uczucie zabierało mu czas?
— Tak... utrzymywałem — bąkał Clyde, przygnębiony niedziwnym obrazem swego charakteru. W głębi duszy nie sądził tak źle o sobie, bo czyż ci wszyscy jego młodzi towarzysze zabaw w Lycurgus nie robili tego samego, czyż nie słyszał o tym?
— Czy oskarżony zwrócił uwagę na to, że obrońcy jego wymyślili bardzo łagodny termin, nazywając go tchórzem? — sztychł Mason.
Zanim Belknap wniósł sprzeciw przeciw takiemu stawianiu kwestii, ciszę panującą w tej długiej, wąskiej sali przerwał gromki głos jakiegoś rozwiścieconego słuchacza:
— Czemuż nie zakatrupią od razu tego bydlaka! nie skończy z nim od razu?
Przewodniczący zadzwonił gwałtownie i kazał aresztować sprawcę zamieszania, a tych, którzy powstał z miejsc wyprowadzić z sali.
Po uciśnieniu audytorium Mason ciągnął dalej:
— Oskarżony powiedział, że opuszczając Lycurgus nie miał zamiaru poślubić panny Alden, chyba, że nie udałoby się uspokoić jej w inny sposób.
— Tak, rzeczywiście myślałem o tym.